

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Kapitel 1

*Folkebibliotekernes formål og virksomhed**Til § 1*

Bestemmelsen er omformuleret i forhold til den gældende bestemmelse i § 1, stk. 1.

Efter den gældende lov er folkebibliotekernes formål at fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet ved at stille bøger og andet egnet materiale vederlagsfrit til rådighed.

I dag omfatter bibliotekernes forpligtelse udelukkende bøger, tidsskrifter samt lydbøger mv. Det øvrige materiale - lyd-, billed- og multimedier, adgang til Internet og elektroniske informationsbaser - er ikke omfattet af lovforpligtelsen, men er omfattet af den gældende lov som materialer, bibliotekerne bør bestræbe sig på at stille til rådighed.

I UBIS-betænkningen anbefales det, at alle egnede medier skal være obligatoriske. Folkebibliotekerne skal efter udvalgets opfattelse formidle de medier, der er gængse i befolkningen, og som derfor efterspørges på bibliotekerne: Videofilm, edb-baserede udgivelser på diskette eller cd-rom, musik mv. skal stilles til rådighed, ligesom Internetadgang skal være for alle.

Det foreliggende forslag følger i det store og hele UBIS-betænkningen og tager udgangspunkt i, at det er folkebibliotekernes opgave at give adgang til kultur- og vidensprodukter i bred forstand. I fremtiden vil denne adgang ikke være begrænset til trykte medier, men omfatte alle de medier, informationer er lagret på.

Det skal dog understreges, at videogrammer ikke vil være omfattet af bibliotekernes materialeforpligtelse (jf. bemærkningerne om lovforslagets økonomiske konsekvenser samt lovforslagets § 1, stk. 2).

Det foreslås derfor, at folkebibliotekernes formålsparagraf ændres, således at den omtaler såvel bøger og tidsskrifter som andre egnede materialer - såsom musikbærende materialer og elektroniske informationsressourcer -, der bør indgå i bibliotekernes materialeudvalg. Det bliver herefter obligatorisk for folkebiblioteker i alle kommuner - enten alene eller i samarbejde med andre kommuner - at give adgang til de omtalte medier.

Efter § 1 i den gældende bekendtgørelse skal folkebibliotekerne hvert år anskaffe en passende del af den danske bogproduktion. Efter lovforslaget vil denne målsætning blive udvidet til at omfatte de materialer, der indgår i materialeforpligtelsen.

Kulturministeriet og de kommunale parter har som led i analysearbejdet om lovforslagets økonomiske

grundlag drøftet den udvidede materialeforpligtelse i sammenhæng med folkebibliotekernes materialevalgskriterier. Der er enighed om, at det bør præciseres, at bibliotekerne stiller materiale til rådighed med det særlige formål at fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne om lovforslagets økonomiske konsekvenser, idet det understreges, at realiseringen af målsætningen om den udvidede materialeforpligtelse må finde sted under hensyn til de bevillingsmæssige rammer. Endvidere indgår det i lovforslagets økonomiske grundlag, at forpligtelsen først træder i kraft fuldt ud fra år 2003.

Når bøger og tidsskrifter fortsat omtales i bestemmelsen skyldes det, at bogmediet efter Kulturministeriets opfattelse fortsat må tillægges en central betydning i bibliotekerne. Det er derfor den politiske målsætning, at niveauet for boganskaffelser som minimum fastholdes.

Også musikmaterialer har efter Kulturministeriets opfattelse en vigtig betydning for folkebibliotekernes kulturformidling. Bibliotekerne vil - som det er tilfældet for bøgerne - ud fra en kvalitativ vurdering skulle udvælge musikmaterialer, der skønnes at bidrage til uddannelsesformål og til kulturel oplevelse og forståelse.

Multimedier i fast form (for eksempel cd-rom) kan indeholde blandt andet computerspil, interaktiv undervisning, opslagsværker, skøn- og faglitterære værker med billeder og lyd og edb-programmer. Også i denne sammenhæng skal folkebibliotekerne i materialevalget lægge vægt på de fastsatte materialevalgskriterier. For så vidt angår edb-programmer skal det bemærkes, at det ikke forekommer at være et naturligt led i folkebibliotekernes kulturformidling, at bibliotekerne udlåner digitalt materiale, der udelukkende består af et edb-program (for eksempel et tekstbehandlingsprogram).

For så vidt angår Internet indebærer materialeforpligtelsen, at brugerne får adgang til de informationer, der præsenteres via dette medie. Det er således ikke hensigten, at folkebibliotekerne aktivt skal bistå brugerne ved anvendelsen af Internet til kommunikationsformål - for eksempel elektronisk post, »samtaler« i de såkaldte »chatrooms«, bankforbindelse eller indkøb via nettet.

Det indgår i materialeforpligtelsen, at folkebibliotekerne skal udvide deres kendskab til Internet og udvikle deres service, navnlig med henblik på at udnytte dets muligheder i forhold til uddannelse, formidling af offentlig information samt alment kulturelle formål.